

MAGYAR MERKUR

I 7 8 9-dik évfolyamon.

A' Róm. Császf. és Apost. Kir. Fels. külö nös engedelmmével

Szerdan Sz. Jakab-havának 22 Napján.

Erdély országa.

Nintsen immár semmi kétség abban, hogy a' Vulkányi Pafzfuszusnál álló feregeink Bánáti feregekkel fognak fel-váltatni. Két Divizio Szavoya Dragonyofok, egy Divizio Toskána Húszárok, 2 Batalljonok Beldzsojozotul és 2 Batalljonok a' Bánáti Gyalog Regimenttől Brassóra mennek. Két Batalljonok Splényi Regimentjétől a' Vörös Toronyi Pafzfushoz rendeltettek. Helyettek pedig mind azok a' Toskána és Szavoya lovasok a' kik ennél a' Pafzfuszusnál állottak volt, hasonlóképpen Brassóra mennek. E most folyó hónapnak 12-dikán ezen feregeknek első osztálya fog meg-indulni. Brassó tájékán a' komendérozó Vezérnek Hohenlohe Hertzegnek szállás készítették.

A' Volkányi Paszszufnál napról napra fokasodik az ellenség, és a' mi seregeink nem kívánnak egyebet, hanem hogy sántzal körül vett táborunkra üfse- nek, melly 40 ágyukkal vagyon meg-erősítve. Ugy- is látszik hogy tartanak az ellenségtől, mivel az oda való táborban mindenkor tsak egynehány napokra va- ló eleség hordatik, ugy hogy ezen hónapnak 23dikán fok szénával és zabbal meg-terhelt szekerek küldet- tek-vizfsza Hátzegre. De mindazáltal nem erről a' tájékról, hanem Brásó vidékéről várjuk az első jeles ujságokat.

A' közelebb múlt hónapnak 22dikén éjtzakának idején a' Törökök Orátyénél a' Törtsvári Paszszufon túl a' mi strázsánkra rohantak, egy embert el-cjtvén belőle, és kettőt nagyon meg-sebesítvén. Az ő ré- szekről 4 emberek estenek légyen el.

Senkiről sem költöttek ezen háboruban több hí- reket, mint Mavrojani felől. Erről megint azt be- szélik, hogy két Basáknak dühös haragjoktól meg-a- karván menekedni, a' kik nagyon mérgelődnek reája, kéntelen volt előttök el-rejteni magát, ugy hogy ma- napig sem tudják, hol tartózkodik.

Kóburg Hertzeg seregénél tsendeftségben vagyon minden. A' szélső vigyázatokkal történt apró tsaták nem érdemlenek emlékezetet.

Török ország.

A' Frantzia Ministernek Konstantzinápolybul Máj- 23dikán küldött tudósításában, melly a' Frantzia Ud- varnak szól, a' Török birodalmat illető, és rész sze- rint tudva lévő történetek felől következő környül- állások adatnak-elő:

„Az el-múlt hónapnak 20dikán a' híres *Hafszan Basa* az ő Fő Hajós Vezéri méltóságátul meg- fofztattatott, és a' mezei seregnek Szeráfzkirjéve té-

tetett, hogy az Oroszokkal a' szárazon meg-ütközzék és Oszakovat vízfő - végye. A' Császár Rumeliai Beglerbegnek titulussával ajándékozta - meg, és tartására a' gazdag Kiutaya guberniumnak Natolia fő városának jövedelmét engedte néki. Ezen alkalmatosságnál a' Császári kegyelemnek különös jeléül igen kedves kéz-írással tisztelte-meg az öreg Kapitány Bafát, a' ki még ezen hónapon Befsarábiába menni készül, és tulajdon gazdagságából nagy summa pénzt fordít arra, hogy népét szaporíthassa. Az ő különös serege 4000 emberekből fog állani, tudniillik 1000 Itsagákból vagy Test-őrzőkből, 1000 Delibafákból, vagy könnyen fel-fegyverkezett lovasokból, és 2000 gyalogokból. Mind ezek a' seregek igen gazdagon ruháztatnak-fel.

„ A' Vice hajós vezér, *Hufzsein Beg*, még az elmúlt hónapnak 20dikán tétettetett Fő Tengeri Vezérré, és az ólta a' harmadik ló farkot nyerte-el. A' hajós seregnek első osztálya, melly a' Fekete tengerre vitorlázott immár, 3 sereges hajókból és 12 nagy könnyű hajókból *fregattákból* áll. A' második osztály a' jó déli szelet várja, hogy az elsőt követhesse. Ez 12 sereges hajókat, nagy számú kisebb rendbéli hajókat foglal magában. „

„ *Hufzsein Bafa* Kandiából származott, az Ozmani hajós seregnek leg-öregebb Kapitánya és mindeneknél nagy betsületben tartatik. „

„ A' meg-hólt Szultánnak ipa és kedvesse *Hazif Effendi*, a' ki a' táborban Vice Vezéri (Vezér Kihajjasi) tisztséget viselt a' fő városba hivatott, és helyette *Hafzsan Effendi* lépett a' tisztségbe, mellyet még az előtt ditséretesen viselt vala.

„ Az eleség itten felettéb drága, de sokkal drágább a' bírodalomnak némelly városaiban, a hol nagyra nevedett immár a' szükség. Má-

Májusnak 15-dikén költ levelek Konstantinápolyból jelentik, hogy a Szulrán egynehány napokkal e-
 lébb a Muftival tanátsot tartott, mellyel több órákat
 töltöttek. A tanátskozásnak vége lévén, kemény pa-
 rantsolatok adattattak, hogy mind a tengeri mind pe-
 dig a mezei hadak erősteflenek, minden erővel foly-
 tattassék a hadakozás, akármit kellefsék reá fzánni,
 Krimia mindazáltal visszavetettessék, és a birodal-
 lom minden erősegeknek és tartományoknak birtoká-
 ba helyezettessék, mellyeket az Oroszok és Ma-
 gyarok megvettenek vala. Hogy tehát annál inkább
 felgerjedjen a népben a vitéz bátor elme, e jelen-
 való háboru vallásbéli háborunak hirdettetett, és ez-
 eránt a Császár, mint fő Kalifa, vagy fő Pap közön-
 séges botsánatot hirdettetett, a Mufti pedig követke-
 zendő pasztori levelet irt, minden igaz hitű Muzul-
 mánoknak:

„Tsak egy Isten vagyon, és Mahomet az ő
 Profétája. Annak hatalmas karja, a ki az egeket
 mozgatja, és a ki a holdnak világosságot ad, hogy
 a fetétséget megvilágosítsa, hogy az igaz hitűek
 győzedelmeskedhesenek, Ákhmetet a királyi szék-
 ből ki-tsóvalta, valamint a plántának ágja elvettettetik,
 midőn az egyenes útról el-távozik, és minden birodal-
 mak felett egy fiatal, nagy szívtű Fejedelmet emelt-
 fel, a ki tűzzel tellyes és a kit az Isten fegyverű
 vett, hogy mind azokért a bántásokért bosszút áll-
 jon, mellyeket az ő választott népe szenvedett. Vesz-
 teséget szenvedtünk, mivel az igaz hitűeknek szolgál-
 ja a nagy Profétának kegyelméből ki-esett; de tsupa-
 álom fog ez lenni, ha régi bátor elméteket meg-újít-
 játok, a hitetlenek fegyverével és tűzével nem gon-
 dolván, mellyek töredékenyek és olyanok fognak len-
 ni, mint a jég. Minden ti töletek függ. Ha életben

ma-

paradtok, betsűlet és gazdagfág Iészen jufotok, és
 ti neveitek nagy tekintetben és ditsőségekben fognak
 enni, és ha Mahometnek és Szelimnek ditsőségére meg-
 altok, a' leg-kellemetesebb gyönyörűségek és a' leg-szebb
 éanyzók várnak titeket; a' Prófétának angyali a' gyö-
 nyörűségnek forrásihoz, ragyogó hegyekre és zöldellő
 völgyekbe fognak titeket vinni. Viaskodjatok a' fegy-
 ver ellen, menjetek a' tengereken által, ragadjatok
 a' a' hitedeneknek kezekből, mindent a' mit tőlünk
 el-vettek 's a' t. *Az a' ki annak a' léleknek, melly*
iniket bátorított vala, ellensége vólt, meg-halálozott,
 és az uralkodik, a' ki félelem és rémülés nélkül vé-
 delmezni fog titeket, és a' ki a' fegyvert oldalára kö-
 tötötte az Ozmánoknak védelmezésére és az igaz hitnek
 ditsőségére. Tsak egy Isten vagyon, és Mahomet az
 az ő Prófétája! „

Ezen levél, ha tsák ugyan a' Muftitól költ pázf-
 ori levél, fok helyeken az előbbeni Szultánnak halá-
 lit és egy nappal elébb ki-hirdettetett parantsolatját
 ajdítja, mellyre következő történet nyujtott al-
 talmatosságot. — A' Török Császár *Abdul Hamid,*
 annyit hallott az ő Keresztyén jobbágyainak hűség-
 elensége és rosz magok viselése felől, melly által
 kiváltképpen Khotim és Moldva ország az ellenségnek
 birtokába jutott, hogy a' Konstantzinápolyi Pátriárkát
 maga eleibe hivatá, és tőle kíváná, hogy a' Keresz-
 tyéneknek hűségek mellett kezes lenne. A' Pátriárka
 annakutánna irást nyujta-bé a' Császárnak, mellyben
 azt mondja okának lenni, miért idegenek a' Keresztyé-
 nek attól, hogy a' Törökökért hartzoljanak, mivel fok
 kegyetlenséget kellene szenvedniek a' Törököktől, és
 meg-igéri hogy a' Keresztyének' hűségek mellett kezes
 fogna lenni, hogyha kemény parantsolat adattatnék,
 hogy törvénytelenég és kegyetlenség által le-ne nyo-

mat-

mattaffanak a' Keresztyének. A' Császár azután mánt kért a' Divántól, minden Helytartókhoz, és zérekhez, hogy minden Muzulmán, a' ki valamely Keresztyént igazságtalansággal illetné, sinórral tetefsék-meg. A' Firmán Ápril. 6dikán adattatott és *Abdul Hámid*, minekutánna a' következő napon a' metsetben vólt volna és ofztán tsokoládét is vólna, két órákkal utánna hirtelen halállal meg-halt, most pedig azt mondja felőle a' Mufti, *hogy az a' neves útról ki-tért legyen.*

Juniusnak 8dikáról szólló, Konstantzinápolyból vél azt a' hírt hozta, hogy a' Török Császár a' méltóságátul meg-fosztattatott Nagy Vezért mást táborból-is visszahívta Adriánápolyba, a' hol fél-hiszi, hogy el-fogja vesztetni fejét; hogy a' nép és a' fő-berek Konstantzinápolyban nagyon nyughatatlankodnak azon a' tudositáson, melly szerint az Orosz hadi-erők a' fekete tenger felé álló Dardanellákhoz igen közel járulnak. A' Török Császár az ő Ministerei által való gyanuságbul, majd az egyik majd a' másik Ministerral beszélget titkon, és többnyire minden alkalmatsony forsu ruhában meg-járja a' várost, hogy lásson, mi a' mi elő fordul, maga láthafson.

Mind azzok közzül az ajándékok közzül mellyeket a' mostani Török Császár az ő országlásának alkalmán a' fő rendü Törököktül meg-tiszteltetéék; leg-nagyobbat az, mellyet a' Serászkirré lett öreg Kázmán Bafa küldött vala. Ezen ajándék a' Világ négy részeiből való, pompásan fel-szerfzámozott, és négy 4 paripákbul álla, mellyek ugyan annyi szép kintetü leányzóktul vezetettek, a' kik hasonlókép a' világnak négy részeiből valók valának. Mellyik ifjunak nem örült vólna a' szíve, és ki-nem vólna kedvesen ezen ajándékot; de Szelim nem

pott rajta, hanem mindenestül vízfza - küldötte, azt izenvén az új Seráfzkirnek, hogy ő nem kívánna az ő jobbágytól ajándékot, mert ő előtte leg-kedvesebb ajándék az igaz hűség mellyel vífeltetik a' jobbágy az ő uralkodójához, és ez az a' mellyet minden jobbágytól meg-kíván.

Moldva ország.

Kóburg Hertzeg' tábora *Paravánál*, 1 1/2 óra járó földnyire *Adjud* megett vagyon; a' Fő Vezér-Hadnagy *Splényi* erős sereggel *Parava* és *Okna* között *Totrus* folyó vize mellett táborozik az Erdély seregtől jött 4000 emberekkel, *Horváth* Oberster alatt egyesülve. Az ellenség még igen távol vagyon.

Potemkin Fejedelmet mindennap várják *Jászyba*, a' ki 30 ezer embereket fog magával hozni a' Móldvában álló seregnek meg-erősítésére. Ezen seregnek egyik része *Burlatnál* és a' másik még *Mohilo Reboynál* áll. A' Gallatzi ütközettől fogva semmi sem történt az Oroszok részéről.

Spanyol ország.

A' Királynak, az ő uralkodó székébe lett ülése után 3 levelei jelentek meg, mellyeket a' Berlieni, Petersburgi és Bétsi udvarnak írt volt az Europai birodalmaknak ügyei eránt. A' Berlieni Udvarhoz Ján. 14dikén küldött válaszirása így szól: — A' fok szerentsétlen esetek, mellyek ez ideig a' K. Spanyol Házat érték, nem engedték a' meg-hólt Királynak, hogy az ő gondolatjait ki-nyilatkoztassa a' Pruszszus Felsége előtt azon dolgok eránt, mellyeket Ministere által eleibe-terjeszteni kívánt. Ezen jártas, igaz és jeles Fejedelemnek halála az ő felsőséges fiát-is tartóztatta gondolatjainak ki-nyilatkoztatásában, és azon okofság, mellyel ő Felségének az ő uralkodásának elején kellett vífelnie magát, maga mentségére fog
szol-

szolgálni, hogy ha a' nagy és fontos dolgokban, Iyek az éjzaki és napkeleti hadat és békeféség letik, és a' mellyeket a' Prufzszus Király ó terjesztetett vala, semmit sem végez. A' Király a' ban, mivelhogy a' békeféség' szerzésnek fystem nyilvánfágos közben járás nélkül tovább-is köv szándékozik, valamint az ó szerelmes attya igazf törvény fzerént mindenha el-követte, hafonlóké ditséri és helyben hagyja a' békeféség' óhajtását, Iyet ó Felsége a' Prufzszus Király tett és egyfzerf ki nyilatkoztatott, hogy leg-kifsebb ditsőségre nyereségre vágyódó fzándékkalnem vólna. A' K a' ki a' fzerént alkalmaztatja magát, a' mit az ó em ékezetü attya ó Felségenek a' Burkus Királynak éjzaki háboru eránt ki-nyilatkoztatott vala, te fzívéből óhajtja, hogy ezen háborura nézve sem fszakal sem fenyegetéfsel ne éljenek, melly még í haragra ingerlené a' hadat vífelő és más Fejedelm és hogy mindenfelől mértékletéfséggel és fzelidsé menjen a' dolog véghez, mellyek az alkut nagyon mozditják, és egy közönséges háborunak ki-faka meg-előzik. — A' Király egyfzerfmind óhajtja, ó Felsége a' Prufzszus Király hathatófan eleibe-ter fze a' Svéd Királynak, hogy illendőképven és elé dő módon az Orosz Császár-Afzfzonynak írjon, ezen nagy Fejedelem Afzfzony a' békeféségre és den meg-sértődéfsenek el-felejtésére hajoljon. A rály már ez előtt jelentette vólta a' Svéd Király és ugyan azt fogná tselekedni az Orosz Császár - fzonynál is, mivel ezek az efzközök, mellyek ált éjzaki háborunak vége fzakadna.

(A' tökbit másfzor.)

P E S T E N N,

Nyomtattatott Patzkó Ferentz' betüivel.